

JAVÍTÁSI ÚTMUTATÓ

Latin fordítási feladat

2021–2022. 2. forduló, 2. kategória

Gyengül az emlékezőtehetség időskorban?

De az emlékezet / emlékezőtehetség gyengül / hanyatlík. Elhiszem, ha nem gyakoroljuk vagy ha már természeténél fogva lomhább / lassúbb (vagy). Themisztoklész tudta / ismerte / fejében tartotta minden polgártársa nevét. Vajon tehát azt gondoljátok / úgy ítéletek meg, hogy miután korban előrehaladt / idősebb lett, Lüsímakhosznak szólította azt rendszerint / szokta szólítani, akinek a neve Arisztidész volt / akit A.-nek hívtak? Én pedig / Ami engem illet, nemcsak azokat ismerem, akik most élnek, hanem atyáikat és nagyatyáikat, és amikor / ha a sírfeliratokat olvasom, nem félek attól – ahogyan mondják –, hogy elveszít(ett)em az emlékezőtehetségemet; mert éppen ezeknek az olvasásával idézem emlékezetembe a meghaltakat / jutnak eszembe a meghaltak. Arról sem hallottam még, hogy egy öregember / idős ember megfeledezett volna arról / elfelejtette volna, hogy hová rejtette el / ásta el a kincseit.

Pontozás:

A szöveget három különböző eljárással (A, B, C) értékeljük, majd az így kapott részpontszámokat összegezzük. **Kérjük, hogy az előzetes értékelést külön lapon végezze, melyet ne küldjön tovább, a fordítási feladathoz mellékelt ellenőrző lapot hagyja üresen!**

A) Tagmondatonként (szerkezetenként) 1 pont adható minden tagmondat (szerkezet) elfogadható fordításáért. A mondat fordítása elfogadható, ha az alapját képező alany, állítmány (tárgy, ha van) fordítása pontos. Az egyéb mondatrészek fordításának a helyességét nem kell figyelembe venni a tagmondatonként adható 1 pont odaítélésekor. Részpontszám nem adható!

1. At memoria minuitur.	1 pont
2. Credo	1 pont
3. nisi eam exerceas	1 pont
4. aut etiam si sis natura tardior.	1 pont
5. Themistocles omnium civium perceperat nomina	1 pont
6. num igitur censetis eum Lysimachum salutare solitum	1 pont
7. cum aetate processisset	1 pont
8. qui Aristides esset	1 pont
9. Equidem non modo eos novi	1 pont
10. qui sunt, sed eorum patres etiam et avos	1 pont
11. nec sepulcra legens vereor	1 pont
12. quod aiunt	1 pont
13. ne memoriam perdam	1 pont
14. Nec vero quemquam senem audivi oblitum	1 pont
15. quo loco thesaurum obruisset	1 pont

Összesen: 15 pont

B) Vizsgáljuk meg az aláhúzott szavak, kifejezések fordításának a helyességét, és adjunk ezekre is pontot az alábbiak szerint. Részpontszám nem adható!

At memoria minuitur. Credo, nisi eam exerceas, aut etiam si sis natura₁ tardior. Themistocles omnium civium perceperat nomina; num igitur censetis eum₂ cum aetate₃ processisset, qui Aristides esset, Lysimachum salutare solitum₂? Equidem non modo eos novi, qui sunt, sed eorum patres etiam et avos, nec sepulcra legens₄ vereor₅, quod aiunt, ne₅ memoriam perdam; his enim ipsis legendis₆ in memoriam redeo mortuorum. Nec vero quemquam senem audivi oblitum₇, quo loco thesaurum obruisset₈.

1) natura – az abl. megfelelő fordításáért	1 pont
2) censetis eum solitum – az acc. c. inf. megfelelő fordításáért	2 pont
3) aetate – az abl. megfelelő fordításáért	1 pont
4) legens – a part. coni. helyes fordításáért	2 pont
5) vereor ... ne – a helyes fordításért	2 pont
6) his ipsis legendis – a gerundivumos szerkezet helyes fordításáért	2 pont
7) nec quemquam senem audivi oblitum	
– az acc. c. inf. helyes és magyaros fordításáért	2 pont
8) quo loco thesaurum obruisset	
– a függő kérdés felismeréséért és megfelelő fordításáért	2 pont

Összesen: 14 pont

C) Vizsgáljuk meg összességében a fordítást stiláris és fordítástechnikai szempontból:

1. szótárhasználat (mennyiben tudta a diák az adott szavak legmegfelelőbb jelentését kiválasztani);
2. nyelvhelyesség (mennyiben sikerült a szöveget a magyar nyelv szabályainak figyelembe vételével lefordítani);
3. szövegértés (mennyiben tükrözi a fordítás a szöveg megértését).

Ezen szempontokat együttesen szemlélve hatféle pontszám adható: **0 pont (el nem készült, értékelhetetlen), 2 pont (gyenge), 4 pont (közepes), 6 pont (jó), 8 pont (kiváló) 10 pont (tökéletes)**

Fontos szempontok: A pontozásnak ebben a fázisában akkor is adható magasabb pontszám, ha a diák csak a szöveg felét tudta lefordítani, de azt a fenti szempontok alapján nagy pontossággal oldotta meg. Ha azonban a diáknak nem sikerült terjedelemben legalább a szöveg felét összefüggően, jól egymáshoz kapcsolt mondatokban lefordítani, maximális pontszám erre a feladatra semmiképpen nem adható.

A szerezhető pontok összesen: 15 + 14 + 10 = 39 pont

A dolgozat továbbküldhető, ha a versenyző az előzetes értékelés alapján legalább a pontok 30% át megszerezte (12 pont).